

Veeseaduse muutmise seaduse eelnõu seletuskiri

1. Sissejuhatus

1.1. Sisukokkuvõte

Eelnõu kohaselt muudetakse 01.10.2019 jõustunud veeseadust. Eelnõukohase seadusega vähendatakse bürokraatiat ja lahendatakse veeseaduse rakendamise käigus tekkinud probleemid. Seadusest jäetakse välja vedelsõnniku laotamisplaani esitamise kohustus ja veekaitsevööndis karjatamise teatise esitamise kohustus. Samuti täpsustakse eelnõukohases seaduses veekogu terminit. Ühe muudatusena korrastatakse nitraaditundliku ala määramisega seotud sätteid.

1.2. Eelnõu ettevalmistaja

Seaduseelnõu valmistasid ette ja seletuskirja koostasid Keskkonnaministeeriumi veesakonna peaspetsialist Hendrik Põldoja (626 2861, hendrik.poldoja@envir.ee) ning sama osakonna nõunikud Ann Riisenberg (626 2828, ann.riisenberg@envir.ee) ja Raili Kärmas (626 2858, raili.karmas@envir.ee). Keeletoimetaja oli õigusosakonna peaspetsialist Aili Sandre (626 2953, aali.sandre@envir.ee) ja õigusekspertiisi tegi õigusosakonna nõunik Elina Lehestik (626 2904, elina.lehestik@envir.ee).

1.3. Märkused

Eelnõu ei ole otseselt seotud Euroopa Liidu õiguse rakendamisega ega ka Vabariigi Valitsuse tegevusprogrammiga. Seaduse vastuvõtmiseks on vajalik Riigikogu poolthääle enamus.

Eelnõukohase seadusega muudetakse veeseaduse redaktsiooni 07.05.2020.

2. Seaduse eesmärk

Eelnõukohase seadusega tehtavate muudatuste eesmärk on vähendada bürokraatiat ja riigiasutuste töökoormust, samuti täpsustada ja korrigeerida veeseaduse sätteid.

3. Eelnõu sisu ja võrdlev analüüs

Eelnõu koosneb ühest paragrahvist, mis on jaguneb 21 punktiks.

Punktiga 1 muudetakse veeseaduse § 3 lõikes 1 esitatud veekogu terminit. Termin „veekogu“ kasutamisega on praktikas jätkuvalt probleeme. Veekogu termini määratlemine veeseaduses on oluline, sest sellega määratakse ära, milliste veekogude korral kehtivad veekogu kasutamise nõuded, sh veeloa või registreeringu nõue ja keskkonnakaitsemeetmed. Osaliselt sõltub veekogu mõistest ka see, millistele veekogudele rakenduvad veekaitsevööndi nõuded. Eesti topograafia andmekogus (ETAK-s) on palju veekoguga sarnaseid veeobjekte, millele ei ole otstarbekas keskkonnakaitsest lähtuvalt kohaldada veekogudele kehtestatud nõudeid, kuna sellega kaasneb ebaproportsionaalne halduskoormus ja liigne bürokraatia. Samas ei tohi ka veekogu terminiga hõlmamata veega täitnud süvendite korral eirata peamisi keskkonnakaitse meetmeid, sh ei tohi sellised veeobjektid negatiivselt mõjutada veekogusid ja põhjavett. Veekogu tüüpide avatud loetelu on täpsustatud. Avatud loetellu on lisatud kraav, paadikanal ja

märgitud, et veekogu osa on ka vooluveekogul asuv paisjärv. Kehtiva VeeS § 3 lõikes 1 ei ole terminit „kraav“ eraldi nimetatud. Kuna selles sättes esitatud veekogu tüüpide loetelu on lahtine, on veekogu mõiste koosseisu jätkuvalt kuulunud ka kraav, välja arvatud § 3 lõikes 4 sätestatud juhtudel. Kas kraav on veekogu või on tegemist veeseaduse § 3 lõike 4 kohase ehitisega, tuleb vaadelda juhtumipõhiselt.

Aja jooksul on avalike veekogude kallastele rajatud palju paadikanaleid. Ruumiandmete seaduse alusel loeti need paadikanalid veekogu osaks. See tekitas omakorda olukorra, et need paadikanalid ei saanud kuuluda enam kinnisasja koosseisu, kuna avalikud veekogud ei ole tsiviilkäibes. Olukord lahendati 01.10.2019 jõustunud veeseadusega, mille järgi ei loetud paadikanalit veekogu osaks. Paadikanali veekogu mõiste alt väljajätmine tekitas aga probleemi kalapüügiseaduse ja jahiseaduse nõuete rakendamisel paadikanalil, kuna seda ei loetud enam veekoguks. Eelnimetatud nõuded on otseselt seotud veekogu mõistega ja ei ole otstarbekas seda reeglistikku muuta. Seepärast on paadikanal toodud välja eraldi veekogu tüübina.

Välja on jäetud lause, mille järgi maaparandussüsteemi eesvool on maaparanduseaduse (MaaParS) tähenduses veekogu. Seda ei ole vaja veeseaduses eraldi ära märkida, sest MaaParSi § 4 lõike 4 punkt 1 sätestab, et avatud eesvool on vooluveekogu, nagu jõgi, oja, kanal või kraav, sealhulgas peakraav.

Punktiga 2 tunnistatakse kehtetuks § 3 lõiked 2 ja 3. Lõige 2 sätestab, et veekoguks peetakse kanalit, mille kaudu juhatakse vett joogiveehaardesse või mille valgala pindala on kümme ruutkilomeetrit ja rohkem. Siiski on vaja ka väiksemate valgalaodega kanalitele rakendada veeseaduse nõudeid. Lõike 3 järgi peetakse veekoguks ka tehisjärve veepeegli pindalaga üks hektar ja rohkem. See määratlus viiakse VeeSi § 3 lõike 4 punkti 6, kuna sisu poolest on tegemist sarnase sättega.

Punktiga 3 tehakse muudatused VeeSi § 3 lõikes 4, mis sätestab, milliseid objekte ei peeta veekoguks. Lõike 4 punktis 2 jäetakse välja lauseosa „ja kraavi“, sest üldjuhul kraav siiski on veekogu. Kraavi ei loeta veekoguks juhtumipõhiselt. Veekogu mõiste koosseisu ei arvata VeeS § 3 lõikes 4 nimetatud rajatisi.

Kraav, mis ei ole maaparandussüsteemi osa, ja millele ei kohaldu VeeS § 3 lg 4, on veekogu, kuid sellisele kraavile ei rakendu veekaitsevööndi nõue. Veejuhtmed, mille kaudu juhatakse heit-, sademe- ning kaevandus- ja karjäärivett veekogusse, ei ole veekogud. Lõike 4 punkti 6 tekst sõnastatakse uuesti. Kehtiva seaduse tekst „maavara või maa-ainese kaevandamise tõttu tekkinud tehisveekogu veepeegli pindalaga alla ühe hektari“ asendatakse tekstiga „väljavooluta tehisjärve veepeegli pindalaga alla ühe hektari“.

Lõike 4 punktist 7 jäetakse välja sõna „paadikanal“ eespool nimetatud põhjustel. Paadikanal on veekogu, millele kohalduvad keskkonnakaitse nõuded, kuid ei kohaldu veekaitsevööndi nõue. Paadikanali süvendamisel on teatud mahust alates vaja esitada veeloa taotlus.

Punktiga 4 muudetakse VeeSi § 36 lõike 1 punkti 1. Punktis täpsustatakse kaitset vajava alana määratletavat nitraaditundliku ala ja selle koosseisu jäävad kaitsmata põhjaveega pae- ja karstialad pinnakatte paksusega kuni kaks meetrit ning kaitset vajavad olulised allikad ja karstivormid. Põhjalikum selgitus on esitatud järgmises punktis.

Punktiga 5 muudetakse VeeSi § 37 lõiget 2. Korrigeeritakse volitusnormi sõnastust ja muudetakse määruse andjat. Mõistlik on, et nitraaditundliku ala ning selle ala piires asuvad kaitsmata põhjaveega pae- ja karstialad pinnakatte paksusega kuni 2 meetrit (kaitsmata

põhjaveega alad) ning oluliste allikate ja karstialade, samuti karstijärvikute nimekirja kehtestab Vabariigi Valituse asemel valdkonna eest vastutav minister, kelleks on keskkonnaminister. Neil nimekirjadel ei pole puutumust teiste ministriumide pädevusvaldkondadega. Määruse kavand on lisatud seletuskirjale.

Kehtivas volitusnormis olev termin „karst“ ei tähenda ühte pinnavormi. Nii ökoloogialeksikoni kui ka EnDici (<https://mot.kielikone.fi/>) järgi on karst karstiprotsesside tulemusena tekkinud vormide ühine nimetaja. Seega oleks kõige õigem konkreetsete maastikus eristatavate pinnavormide korral rääkida karstivormidest, nagu seda teeb ökoloogialeksikon ja Eesti Entsüklopeedia. Uues volitusnormis tuuakse eraldi tüübina välja karstivormid ja karstijärvikud. Karstijärvikut karstivormiks nimetada ei ole korrektne, kuna tegemist on karstialal asuva ajutise veekoguga, mille piires on karstivorme (lehtreid, lõhesid jne), kuid mis ise ei ole karstiprotsesside tulemusel moodustunud pinnavorm. Karstijärvikut võib defineerida kui ajutist seisuveekogu, mis kujuneb karstilise tekke, toite ja/või äravooluga aluspõhjalisse nõkku. Mõiste „karstijärvik“ on erialakirjanduses levinud ja valdkonna spetsialistidele arusaadav üldkasutatav termin. Näiteks Tallinna Ülikooli Ökoloogia keskuse 2019. aastal koostatud aruandes „Põhjaveekogumite seosed maismaaökosüsteemide ja pinnaveekogudega, hüdrogeoloogilised mudelid ning seirevõrgu kujundamine“ - https://www.envir.ee/sites/default/files/pohjaveest_soltuvate_okosusteemide_kontsept_mudel_id_lopparuanne.pdf

Karstijärvikute tüübina väljatoomine võimaldab vältida vajadust karstijärviku põhjas kümnete lehtrite ükshaaval kaardistamist ning neile piiranguvööndite loomist. Kui karstijärvik on vett täis ning see ujutab üle maa-ala, mida väetatakse ja/või seal kasutatakse taimekaitsevahendeid, siis järve tühjaksvoolamisel kanduvad toitained ja võimalikud taimekaitsevahendite jäägid põhjavette sõltumata sellest, kas väetamis- ja taimekaitseteid on tehtud järviku põhjas oleva lehtri piiranguvööndist kaugemal. Seega põhjavee saastumise vältimiseks tuleks rakendada järvikute korral piirangud kogu üleujutatavale alale ja 50 m ulatuses karstijärviku kõrgeima veetaseme piirist (vt eelnõu p 15).

Punktiga 6 täiendatakse VeeSi § 43 lõikega 5, mille kohaselt veemajanduskava kinnitab valdkonna eest vastutav minister käskkirjaga. Valdkonna eest vastutavaks ministriks on keskkonnaminister. Veemajanduskava viiakse ellu läbi vastavalt riigieelarve seaduse § 19 p nimetatud programmide.

Punktiga 7 korrigeeritakse VeeSi § 118 lõike 2 punktide 2 ja 3 sõnastust. Kehtiva sõnastuse järgi on praktikas valesi aru saadud veekogude veekaitsevööndi ulatusest. On esinenud juhtumeid, kus maaparandussüsteemi eesvoolu ääres, mis on ühtlasi ka oja ja mille valgala jääb küll alla 10 km², on rakendatud kümnemeetrise veekaitsevööndi asemel ühemeetrise ulatusega veekaitsevööndit. VeeSi § 123 sätestab, et kui vee kaitseks on kehtestatud kaks või enam tegevuspiirangut, kohaldatakse neist rangeimat. Selle sätte järgi tuleb rakendada ojale määratud veekaitsevööndit. Vaidluste vältimiseks on selles küsimuses vajalik parem õigusselgus seaduse tasandil. Seepärast on VeeSi § 118 lõike 2 punktide 2 ja 3 sõnastust muudetud selgemini arusaadavamaks. Maaparandussüsteemide avatud eesvooludeks olevatel kraavidel valgala alla kümne ruutkilomeetri on veekaitsevöönd ainult eesvooluks märgitud lõigu ulatuses. Sellistel kraavidel määratakse valgala tervikuna kogu kraavi ulatuses.

Punktiga 8 korrigeeritakse VeeSi § 127 lõigete 1 ja 2 sõnastust, et heitvee ja saasteainete pinnasesse juhtimise piirangud oleksid selgemini mõistetavad. Kuna joogivee salvkaevule kehtib hooldusala, et ole joogivee salvkaevu enam sättes eraldi esile tõstetud. Küll aga on sätet

täiendatud selliselt, et oleks paremini mõistetav, millisel juhul kohalduvad keskkonnaministri 31.07.2019 määruses nr 31 „Kanaliseerimisprojekti planeerimise, ehitamise ja kasutamise nõuded ning kanalisatsiooniehitise kuja täpsustatud ulatus“ sätestatud salvkaevu ja omapuhasti vahelised kaugused ning millal tuleb rakendada VeeSi § 127 lõigetes 1 ja 2 sätestatut. Kui salvkaevu vett ei kasutata joogiveena, tuleb lähtuda omapuhastiks oleva imbsüsteemi ja salvkaevu vahelise kauguse määramisel keskkonnaministri 31.07.2019 määrusest nr 31.

Punktiga 9 asendatakse VeeSi § 134 lõikes 3 sõna „joogiveesalvkaevu“ sõnadega „joogivee otstarbeks mittekasutatava salvkaevu“, kuna joogivee otstarbeks kasutatava salvkaevu korral kohalduvad VeeSi § 127 lõikes 1 sätestatud üldreegel. Joogiveesalvkaevu korral võib heitvett ja saasteained immutada pinnasesse salvkaevu hooldusala välispiirile mitte lähemal kui 50 m. Kui salvkaevu ei kasutata joogivee otstarbeks, sõltub salvkaevu ja omapuhastiks oleva imbsüsteemi vaheline kaugus pinnasest ja selle omadustest ning see on reguleeritud keskkonnaministri 31.07.2019 määrusega nr 31.

Punktiga 10 täiendatakse VeeSi paragrahvi 154 täiendatakse lõikega 4¹. Uue lõikega täpsustatakse ettevõtte omaseire puurkaevu/puuraugu, mis ei kuulu keskkonnaseirejaamade nimistusse, hooldusala ulatus. Praktikas on tõusetunud küsimus, kas ettevõtte seirekaevudel/seirepuuraukudel, mis ei kuulu riikliku keskkonnaseirejaamade nimistusse, hooldusala on 5 või 10 meetrit. Kuna riiklikku keskkonnaseirejaamade nimistusse kuuluva põhjaveeseire salvkaevu, puurkaevu ja puuraugu hooldusala on viis meetrit, siis on mõistlik rakendada samasugust hooldusala ulatust ka ettevõtte omaseire puurkaevule või puuraugule. Viie meetrine hooldusala rakendub juhul, kui kaevu kasutatakse ainult seire eesmärgil ja sealt ei ole kavas tulevikus hakata vett võtma.

Punktiga 11 asendatakse VeeSi 158 lõikes 2 sõna „karstihõõr“ sõnaga „karstivormide“.

Punktidega 12 ja 13 korrigeeritakse VeeSi § 162. Paragrahvist jäetakse välja sätted, mille järgi vedelsõnniku laotamine koguses, mis vastab 400 või enamale loomühikule, on lubatud ainult Keskkonnaameti heaks kiidetud vedelsõnniku laotamise plaani alusel. Põllumajandustootja peab sõnniku laotamisel järgima veeseadusega reguleeritud sõnniku laotamise nõudeid ning kandma põlluraamatusse andmed tehtud tööde ja väetise, sealhulgas kasutatud tahe- ja vedelsõnniku koguste kohta. Kuna sõnnikulaotusplaani kantavad andmed ei kajasta kindlalt elluviidavaid tegevusi ja kõik andmed sõnniku tegeliku kasutamise kohta on kohustuslik kanda põlluraamatusse, siis ei ole mõistlik nõuda eraldi informatiivse dokumendi esitamist Keskkonnaametile.

Punktiga 14 asendatakse VeeSi § 165 lõikes 5 sõna „karstihõõrist“ sõnaga „karstivormist“.

Punktiga 15 muudetakse VeeSi § 168 lõikeid 3 ja 4. Lõike 3 muudatus tuleneb eelnõu punktis 4 tehtavast muudatusest. VeeSi § 168 lõiget 3 täiendatakse piirangutega, mis tulenesid Vabariigi Valitsuse 21.01.2003 määruse nr 17 „Pandivere ja Adavere-Põltsamaa nitraaditundliku ala kaitse-eeskiri“ § 5 lõikest 2. Veeseaduse kodifitseerimise käigus ja Vabariigi Valitsuse 06.12.2019 määruse nr 100 „Nitraaditundliku ala määramine ja põllumajandusliku tegevuse piirangud nitraaditundlikul alal“ koostamise käigus jäid osad piirangud ekslikult välja. Kuna tegemist on oluliste piirangutega, siis on need toodud seaduse tasandile. Täpsustatakse, et piirangud kehtivad nii oluliste allikate ja karstivormide ning karstijärvikute sees kui välispiirist 50 m ulatuses nagu kehtivas seaduses. Kehtiva seaduse eesmärk on samuti keelata loetelus nimetatud tegevusi kaitstava objekti sees, kuid sõnastusest see ei selgu.

Lõike 4 järgi kehtestab mineraalväetisega antava lämmastiku koguse, loomapidamise ja rooveesette kasutamise piirangute ulatuse valdkonna eest vastutav minister, kelleks on keskkonnaminister, määrusega. Piirangute ulatuse kehtestamine on viidud ministri tasemele, kuna Vabariigi Valitsuse tase ei ole vajalik, arvestades piirangute valdkondlikku iseloomu ja seaduses sätestatud kindlaid piire (VeeS § 168 lg 1).

Punktiga 16 asendatakse VeeSi § 168 lõikes 7 sõna „karstilehtrite“ sõnaga „karstivormide“.

Punktiga 17 täiendatakse VeeSi § 169 lõikega 5¹ karjatamisnõuete erisustega poollooduslikel kooslustel. Kui muu veekogu kui mere ääres peab piki veekogu kallast olema igale loomühikule tagatud vähemalt viis meetrit kaldariba, siis võib hoiualadel kaitsekorralduskavaga või teistel kaitstavatel loodusobjektidel kaitse-eeskirjaga sätestada teistsuguse karjatamisrežiimi. Hoiualade iseärasuse tõttu ei ole seal alati võimalik tagada iga loomühiku kohta viiemeetrist kaldariba.

Looduskaitseesaduses on sätestatud (§ 17 lg 1), et kaitstava loodusobjekti poollooduslike koosluste esinemisalade ilme ja liigikoosseis tuleb tagada mitmesuguse tegevusega, nagu niitmine, loomade karjatamine, puu- ja põõsarinde kujundamine ja harvendamine või raadamine, mille ulatus määratakse hoiualadel kaitsekorralduskavaga, teistel kaitstavatel loodusobjektidel kaitse-eeskirjaga. Kuna nimetatud aladel on karjatamine reguleeritud kaitsekorralduskava või kaitse-eeskirjaga, siis ei ole mõistlik nendel aladel karjatamisele kohaldada veeseaduse karjatamise nõudeid.

Punktiga 18 tunnistatakse kehtetuks VeeSi § 169 lõiked 6–10. VeeSi § 169 lõige 6 sätestab, et kui karja suurus on kümme loomühikut või enam, on karjatamist kavandav isik kohustatud üks kord vegetatsiooniperioodi jooksul teavitama Keskkonnaametit kavandatavast tegevusest, esitades Keskkonnaametile teatise infosüsteemi kaudu vähemalt 14 päeva enne karjatamise alustamist. Kuni 2016. aasta juulini oli karjatamine veekogude veekaitsevööndis üldjuhul keelatud. Kuid karjakasvatajad soovisid võimaldada loomadele ligipääsu veekogudele ja tookord kehtestati veeseaduses karjatamise nõuded veekaitsevööndis. Ettevaatusabinõuna kehtestati säte, et veekaitsevööndis karjatamiseks peavad loomapidajad esitama karjatamise teatise, et Keskkonnaametil oleks enne karjatamise alustamist võimalik kontrollida selle sobivust veekaitsevööndi konkreetses piirkonnas. Karjataja peab loomade karjatamisel veekaitsevööndis lähtuma veeseaduse karjatamise nõuetest. Näiteks ei tohi karjatamine põhjustada kaldaerosiooni ega veekogu risustamist ja vee-elustiku kahjustamist. Samuti peab karjataja loomade karjatamise korral kandma põlluraamatusse andmed karjatamisperioodi, karjatatud loomade liigi ja arvu, karjamaa asukoha, pärast loomade karjatamist maale jäävas sõnnikus sisalduva lämmastiku koguse kohta. Tulenevalt eeltoodust ei ole mõistlik loomapidajaid koormata eelnevalt karjatamise teatise esitamisega. Seetõttu tunnistatakse karjatamise teatise esitamisega seotud sätted kehtetuks.

Punktiga 19 korrigeeritakse VeeSi § 170 lõike 2 punktis 1 olevat viidet. Kehtivas veeseaduses on viide Pandivere ja Adavere-Põltsamaa nitraaditundliku ala kaitse-eeskirjale, mis on kehtetu. Seega on korrektne viidata sättele, mille alusel on kehtestatud oluliste allikate ja karstivormide ning karstijärvikute nimekiri.

Punktiga 20 täiendatakse VeeSi § 170 lõikega 4. Lõikes sätestatakse, et VeeSi § 170 sätestatud nõuded ei kohaldu karjatamisele poollooduslikel kooslustel. Selgitus on esitatud punktis 17.

Punktiga 21 korrigeeritakse VeeS § 283 lõikes 4 viiteviga ehitusseadustiku paragrahvile. Lõikes on viidatud ehitusseadustiku § 131 lõike 3 punktile 4. Õige on viidata ehitusseadustiku §-le 132.

4. Eelnõu terminoloogia

Eelnõukohase seadusega võetakse kasutusele terminid „karstivormid“ ja „karstijärvik“. Nii ökoloogialeksikoni kui ka EnDici järgi on karst karstiprotsesside tulemusena tekkinud vormide ühine nimetaja. Seega oleks kõige õigem konkreetsete maastikus eristatavate pinnavormide korral rääkida karstivormidest, nagu seda teeb ökoloogialeksikon ja Eesti Entsüklopeedia. Karstijärvikut karstivormiks nimetada ei ole korrektne, kuna tegemist on karstialal asuva ajutise veekoguga, mille piires on karstivorme (lehtreid, lõhesid jne), kuid mis ise ei ole karstiprotsesside tulemusel moodustunud pinnavorm. Mõiste „karstijärvik“ on erialakirjanduses levinud ja valdkonna spetsialistidele arusaadav üldkasutatav termin.

5. Eelnõu vastavus Euroopa Liidu õigusele

Eelnõu on kooskõlas Euroopa Liidu õigusega.

6. Seaduse mõju

Seadusel puudub mõju riigi julgeolekule, välissuhetele ja regionaalarengule, samuti sotsiaalne ning demograafiline mõju.

Olulisemad kavandatud muudatused ja nende mõju

6.1. Kavandatav muudatus: vedelsõnniku laotamisplaani esitamise kohustustest loobumine (VeeS § 162 lg 1).

Sihtrühm: põllumajandustootjad, kes laotavad vedelsõnnikut koguses, mis vastab 400 või rohkemale loomühikule (umbes 40 ettevõtet), Keskkonnaamet, Keskkonnainspeksioon.

Mõju looduskeskkonnale: väheoluline mõju, kuna veeseaduse teiste sätetega on kehtestatud väetise kasutamise nõuded, sh põlluraamatus andmete kajastamise nõue, mis hõlmab ka vedelsõnniku laotamist, ja nendest nõuetest peab laotamisel jätkuvalt kinni pidama.

Mõju ettevõtjate tegevusele: väheoluline positiivne mõju, väheneb nende põllumajandustootjate halduskoormus, kes laotavad vedelsõnnikut koguses, mis vastab 400 või rohkemale loomühikule. Osaliselt suureneb põllumajandustootjate vastutus vedelsõnniku laotamise nõuete järgimisel.

Mõju töökoormusele: Keskkonnaameti töökoormus väheneb mõnevõrra, kuna amet ei pea enam läbi vaatama ja kontrollima nende põllumajandustootjate laotamisplaanide, kes laotavad vedelsõnnikut koguses, mis vastab 400 või rohkemale loomühikule. Mõnevõrra võib suurenedada Keskkonnainspeksiooni töökoormus vedelsõnniku laotamise kontrollimiseks.

6.2. Kavandatav muudatus: veekaitsevööndis karjatamisest teatamise nõudest loobumine (VeeS § 169 lg 6).

Sihtrühm: loomapidajad, kes karjatavad loomi veekaitsevööndis (esitati umbes 200–300 teatist aastast), Keskkonnaamet, Keskkonnainspeksioon.

Mõju looduskeskkonnale: väheoluline mõju, kuna veeseaduse teiste sätetega on kehtestatud karjatamise üldnõuded veekaitsevööndis, samuti kajastuvad andmed põlluraamatus, siis peab nendest nõuetest jätkuvalt kinni pidama.

Mõju ettevõtjate tegevusele: väheoluline positiivne mõju, väheneb loomapidajate halduskoormus. Osaliselt suureneb loomapidajate vastutus karjatamise nõuete järgimisel veekaitsevööndis.

Mõju töökoormusele: Keskkonnaameti töökoormus väheneb mõnevõrra, kuna amet ei pea enam läbi vaatama ja kontrollima loomapidajate esitatavaid teatisi. Mõnevõrra võib suureneda Keskkonnainspeksiooni töökoormus karjatamise nõuete kontrollimiseks.

6.3. Kavandatav muudatus: muud õigusselgust loovad muudatused (§-d 3, 37, 118, 127, 134, 169).

Sihtrühm: veeseaduse kasutajad, Keskkonnaministeerium, Keskkonnaamet, Keskkonnainspeksioon, Keskkonnaagentuur.

Mõju looduskeskkonnale: väheoluline mõju, kuna täpsustakse üldiseid norme ja otseselt keskkonnaalast käitumise ei mõjuta.

Mõju ettevõtjate tegevusele: väheoluline positiivne mõju.

Mõju töökoormusele: väheoluline positiivne mõju.

7. Seaduse rakendamisega seotud riigi ja kohaliku omavalitsuse tegevus, eeldatavad kulud ja tulud

Muudatusega ei kaasne kulusid ega tulusid.

8. Seaduse jõustumine

Seadus jõustub üldises korras.

9. Eelnõu kooskõlastamine, huvirühmade kaasamine ja avalik konsultatsioon

Eelnõu esitatakse kooskõlastamiseks eelnõude infosüsteemi (EIS) kaudu Maaeluministeeriumile ja Rahandusministeeriumile ning arvamuse avaldamiseks Eesti Linnade ja Valdade Liidule, Eesti Põllumajandus-Kaubanduskojale, Eesti Talupidajate Keskliidule, Eesti Lihaveisekasvatajate Seltsile, Eestimaa Looduse Fondile ja Eesti Keskkonnaühenduste Kojale.

KESKKONNAMINISTER

MÄÄRUS

Nitraaditundliku ala määramine ja põllumajandusliku tegevuse piirangud nitraaditundlikul alal¹

Määrus kehtestatakse veeseaduse § 37 lõike 2 ja § 168 lõike 4 alusel.

§ 1. Määruse reguleerimisala

Määrusega määratakse nitraaditundlik ala ning selle piires asuvad kaitsmata põhjaveega pae- ja karstialad pinnakatte paksusega kuni 2 meetrit (edaspidi kaitsmata põhjaveega alad) ning kehtestatakse oluliste allika- ja karstialade nimekiri ning tegevuspiirangud olulistel allika- ja karstialadel asuvate allikate, karstivormide ja karstijärvikute ümbruses ning kaitsmata põhjaveega aladel.

§ 2. Pandivere ja Adavere-Põltsamaa nitraaditundliku ala ja kaitsmata põhjaveega alade asukoht

(1) Pandivere ja Adavere-Põltsamaa nitraaditundlik ala (edaspidi *nitraaditundlik ala*) asub:

- 1) Lääne-Viru maakonnas Rakvere linnas, Rakvere vallas, Kadrina vallas, Tapa vallas, Väike-Maarja vallas ja Vinni vallas;
- 2) Järva maakonnas Järva vallas ja Paide linnas;
- 3) Jõgeva maakonnas Põltsamaa vallas ja Jõgeva vallas.

(2) Nitraaditundliku ala välispiir ja selle piires kaitsmata põhjaveega alade piirid on märgitud Pandivere ja Adavere-Põltsamaa nitraaditundliku ala digitaalkaardil².

§ 3. Tegevuspiirangud kaitsmata põhjaveega aladel

Kaitsmata põhjaveega aladel ei tohi:

- 1) mineraalväetisega antav lämmastikukogus olla aastas üle 120 kg haritava maa ühe hektari kohta ning taliviljadele ja mitmeniitelistele rohumaadele korraga antav lämmastikukogus olla aastas üle 80 kg haritava maa ühe hektari kohta;
- 2) pidada loomi üle 1,5 loomühiku põllumajandusmaa hektari kohta;
- 3) kasutada reoveesetet.

§ 4. Olulised allikad ja karstivormid ning karstijärvikud

Nitraaditundliku ala piires kaitset vajavad olulised allikad ja karstivormid ning karstijärvikud on järgmised:

- 1) Aavere karstijärvik;
- 2) Aidu karstiala;
- 3) Aniste-Einjärve karstijärvikud;
- 4) Assamalla luht;

- 5) Esna pargi allikad;
- 6) Jalgsema karstijärvikud;
- 7) Jupri karstiorg;
- 8) Järsi karstijärvikud;
- 9) Kalana karstiala;
- 10) Kiigumõisa allikad;
- 11) Kiltsi mõisa pargi allikad;
- 12) Lüsingu allika- ja karstiala;
- 13) Muru karstiala;
- 14) Mõdriku mõisa allikad;
- 15) Mõdriku veski allikad;
- 16) Mängupealse karstijärvik;
- 17) Prandi allikad;
- 18) Roosna-Alliku Külmaallikad;
- 19) Saksi karstijärvik;
- 20) Tudre karstijärvik;
- 21) Tõrma allikad;
- 22) Varangu allikad;
- 23) Vetiku allikad (Suurjärv);
- 24) Vetiku allikad (Väikejärv).

¹ Nõukogu direktiiv 91/676/EMÜ veekogude kaitsmise kohta põllumajandusest lähtuva nitraadireostuse eest (EÜT L 375, 31.12.1991, lk 1–8).

² Pandivere ja Adavere-Põltsamaa nitraaditundliku ala välispiiri ning allikate, karstivormide ja karstijärvikute ning kaitsmata põhjaveega alade asukohaandmetega saab tutvuda Maa-ameti kaardirakenduses (www.maaamet.ee).

Rene Kokk
Keskkonnaminister

Meelis Münt
Kantsler